II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Απριλίου 1985

για την περάτωση της διαδικασίας κατά των επιδοτήσεων που αφορά τις εισαγωγές σόγιας καταγωγής Βραζιλίας

(85/233/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2176/84 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1984 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας [1], και ιδίως το άρθρο 9,

Μετά από διαβουλεύσεις στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Επιτροπής όπως προβλέπεται από τον εν λόγω κανονισμό,

Εκτιμώντας ότι:

Α. **Διαδικασία**

1. Τον Ιανουάριο του 1984, κατέθεσε στην Επιτροπή καταγγελία η Ομοσπονδία Βιομηχανιών Ελαιοποιίας της ΕΟΚ (FEDIOL), εξ ονόματος παραγωγών που αντιπροσωπεύουν το σύνολο σχεδόν της κοινοτικής παραγωγής του εν λόγω προϊόντος. Η καταγγελία περιείχε αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη πρακτικής επιδοτήσεων και σοβαρής ζημίας που προκύπτει από αυτή, επαρκή για να δικαιολογήσουν την κίνηση διαδικασίας.

   Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ανήγγειλε, με ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2], την επέκταση της διαδικασίας αντεπιδοτήσεων που αναφέρεται στις εισαγωγές στην Κοινότητα πιττών σόγιας καταγωγής Αργεντινής στις εισαγωγές των ίδιων προϊόντων καταγωγής Βραζιλίας και προέβη στην έναρξη έρευνας.

   Τα εν λόγω προϊόντα υπάγονται στη διάκριση ex 23.04 Β του Κοινού Δασμολογίου που αντιστοιχεί τον κώδικα NIMEXE ex 23.04-40.

2. Η Επιτροπή ενημέρωσε επίσημα τους γνωστούς ως ενδιαφερόμενους προφανώς εισαγωγείς, τους εκπροσώπους της χώρας εξαγωγής και τα μέρη που υπέβαλαν την καταγγελία, καθώς και εκπροσώπους εξαγωγέων των οποίων η αντιπροσωπευτικότητα έγινε δεκτή τόσο από τις βραζιλιανές αρχές όσο και από τη FEDIOL και που αποτελούνται από τις οκτώ ακόλουθες εταιρείες:

   — Ceval Agro Industrial SA,
   — Industrial e Comercial Brasileira SA,
   — Cargill Agricola SA,
   — Refinadora de Oleos Brasil SA,
   — Anderson Clayton SA,
   — Companhia Brasileira de Oleos e Derivados,
   — Granol Industria, Comercio e Exportaçao SA,
   — Industrias de Oleos Pacaembu SA.

   Η Επιτροπή έδωσε στη βραζιλιανή κυβέρνηση και στα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να υποβάλουν γραπτά και να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις τους.

   Η βραζιλιανή κυβέρνηση, οι οκτώ προαναφερόμενοι εξαγωγείς, όλοι οι παραγωγοί της Κοινότητας και ορισμένοι εισαγωγείς γνωστοποίησαν την άποψή τους καθώς και λεπτομερείς παρατηρήσεις τους.

[1] ΕΕ αριθ. L 201 της 30. 7. 1984, σ. 1.
[2] ΕΕ αριθ. C 76 της 17. 3. 1984, σ. 13.

3. Η Επιτροπή συγκέντρωσε και εξέτασε όλες τις πληροφορίες που έκρινε απαραίτητες για τον προσδιορισμό των επιδοτήσεων και της ζημίας και προέβη, κυρίως, σε επιτόπιο έλεγχο στις έδρες των κοινοτικών παραγωγών. Η Επιτροπή πραγματοποίησε, επίσης, επιτόπιο έλεγχο στη Βραζιλία και προέβη σε επαλήθευση των πληροφοριών που της είχαν δώσει τέσσερις εξαγωγείς, και συγκεκριμένα οι Ceval Agro Industrial SA, Industrial e Comercial Brasileira SA, Cargill Agricola SA και Refinadora de Oleos Brasil SA.

Η έρευνα σχετικά με τις πρακτικές επιδότησης κάλυψε την περίοδο μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1983 και 31 Δεκεμβρίου 1983.

Β. **Επιδοτήσεις**

4. Στην καταγγελία της η FEDIOL ισχυρίζεται ότι υπάρχουν οι εννέα ακόλουθες πρακτικές επιδότησης:

— προτιμησιακή χρηματοδότηση των εξαγωγών πιττών σόγιας,

— φορολογικά πλεονεκτήματα για τις πράξεις του χρηματιστηρίου με προθεσμία στις ξένες αγορές,

— προτιμησιακή χρηματοδότηση της αποθήκευσης των σπερμάτων σόγιας,

— προτιμησιακή χρηματοδότηση των εισαγωγών σπερμάτων σόγιας,

— προτιμησιακή χρηματοδότηση των εξαγωγών με το πρόγραμμα «PROEX»,

— προτιμησιακή χρηματοδότηση των εξαγωγών ελαίου σόγιας,

— απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των κερδών που πραγματοποιήθηκαν από τις εξαγωγές του ελαίου σόγιας,

— διαφορετικοί φόροι εξαγωγής των προϊόντων σόγιας,

— εμπόδια στις εξαγωγές των σπερμάτων σόγιας.

5. *Προτιμησιακή χρηματοδότηση των εξαγωγών πιττών σόγιας*

5.1. Η FEDIOL ισχυρίζεται ότι οι βραζιλιανές εξαγωγές πιττών σόγιας έχουν προτιμησιακές χρηματοδοτήσεις βάσει της απόφασης αριθ. 674 της 21ης Ιανουαρίου 1981 της Κεντρικής Τράπεζας της Βραζιλίας, η οποία ρυθμίζει τη χρηματοδότηση των εξαγωγών.

5.2. Μετά από μελέτη της απόφασης αυτής, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι στη διάρκεια της έρευνας περιόδου, δηλαδή κατά το 1983, οι βραζιλιανοί εξαγωγείς πιττών σόγιας πήραν δάνεια που χορήγησε το βραζιλιανό δημόσιο. Τα δάνεια αυτά αφορούσαν τη χρηματοδότηση του κεφαλαίου κίνησης των εξαγωγέων αυτών. Είχαν μέγιστη διάρκεια ενός έτους και περιορίζονταν στο 7 % της αξίας fob των εξαγωγών κάθε εταιρείας. Το επιτόκιο των δανείων αυτών ορίστηκε σε 40 % μέχρι τις 9 Ιουνίου 1983 και σε 60 % από τις 10 Ιουνίου 1983. Τα δάνεια χορηγήθηκαν μέσω του τραπεζικού συστήματος το οποίο ζήτησε επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλίας με επιτόκια που ανέρχονταν το 1983 σε 36 % και 56 % αντίστοιχα.

5.3. Για τον προσδιορισμό της ύπαρξης επιδότησης, πρέπει να εξακριβωθεί αν υπάρχει παρέμβαση των δημόσιων αρχών που συνεπάγεται οικονομική συνεισφορά του κράτους. Οι εν λόγω χρηματοδοτήσεις χορηγούνται βάσει της απόφασης αριθ. 674 και αποτελούν επιβάρυνση για το βραζιλιανό δημόσιο. Πράγματι, τα επιτόκια επαναχρηματοδότησης από την Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλίας των τραπεζών, οι οποίες διαχειρίζονται το πρόγραμμα για λογαριασμό του κράτους, είναι κατώτερα από τα ποσοστά αύξησης των Επαναπροσαρμόσιμων Ομολογιών του Δημοσίου Ταμείου (ΕΟΔΤ) που αντιστοιχεί στο κόστος του χρήματος για το βραζιλιανό κράτος και που ανερχόταν σε 156,6 % το 1983. Η χορήγηση, από τη βραζιλιανή κυβέρνηση, χρηματοδοτήσεων βάσει της απόφασης αυτής αποτελεί επομένως επιδότηση εξαγωγής των πιττών σόγιας.

5.4. Για να εκτιμηθεί το μέγεθος της επιδότησης που δίνεται με τον τρόπο αυτό, πρέπει ληφθούν υπόψη δύο κριτήρια, και συγκεκριμένα το κόστος για το δημόσιο και στο πλεονέκτημα που απολαμβάνει ο δικαιούχος. Είναι φανερό ότι σε περίπτωση που το σχετικό πλεονέκτημα είναι κατώτερο του κόστους για το δημόσιο, ο αντισταθμιστικός δασμός θα μπορούσε να επιβληθεί ενδεχομένως μόνο στο ελάχιστο αυτό ποσό. Το κόστος της επιδότησης για το δημόσιο ισούται με τη διαφορά μεταξύ του κόστους του χρήματος για το δημόσιο και του προτιμησιακού επιτοκίου που προβλέπει το πρόγραμμα επιδότησης, δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση, το επιτόκιο επαναχρηματοδότησης των τραπεζών από την Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλίας.

5.5 Με βάση τις ΕΟΔΤ, το χρηματικό κόστος για το βραζιλιανό δημόσιο ανήλθε, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, σε 156 % στη διάρκεια του 1983. Εντούτοις, η βραζιλιανή κυβέρνηση ισχυρίσθηκε ότι οι εξαγωγείς είχαν εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης με πολύ ευνοϊκότερα επιτόκια. Υπογραμμίζει, ιδιαίτερα, ότι το προεξοφλητικό επιτόκιο της Banco do Brasil, που κυμάνθηκε μεταξύ 78,9 % και 101,22 %, στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, είναι σαφώς κατώτερο από το ποσοστό αύξησης των ΕΟΔΤ και ότι, ως εκ τούτου, υποθέτοντας ότι οι εξαγωγείς μπορούν να χρηματοδοτηθούν από την Banco do Brasil, το πλεονέκτημα που έχουν θα έπρεπε να εκτιμηθεί με βάση αυτό το προεξοφλητικό επιτόκιο.

Η Επιτροπή προβληματίστηκε σχετικά με τη βασιμότητα του επιχειρήματος αυτού. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι η Banco do Brasil έχει πολύ στενούς δεσμούς με το βραζιλιανό κράτος, εφόσον το τελευταίο διορίζει τα διοικητικά της όργανα και κατέχει το μεγαλύτερο μέρος του κεφαλαίου της.

Επίσης, το ΔΝΤ κατατάσσει την Banco do Brasil μεταξύ των νομισματικών αρχών της χώρας αυτής και όχι στην ελεύθερη αγορά των πιστώσεων.

Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν έχει κανένα στοιχείο που να της επιτρέπει να πιστέψει ότι το προεξοφλητικό επιτόκιο της Banco do Brasil αποτελεί αντιπροσωπευτικό επιτόκιο των συνθηκών της αγοράς. Οι δισταγμοί της ενισχύονται από το γεγονός ότι το επιτόκιο αυτό είναι σαφώς κατώτερο από το επιτόκιο που υπάρχει γενικά στην αγορά για τη χρηματοδότηση των κεφαλαίων κίνησης και το οποίο ήταν ίσο με 261,1 % το 1983.

Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή υπολόγισε το ποσό της επιδότησης που δόθηκε από το πρόγραμμα αυτό στη διάρκεια της περιόδου έρευνας περιόδου, πολλαπλασιάζοντας τη διαφορά μεταξύ του ποσοστού αύξησης των ΕΟΔΤ και του μέσου σταθμισμένου προτιμησιακού επιτόκιου επαναχρηματοδότησης των τραπεζών από την Κεντρική Τράπεζα με το ποσοστό των εξαγωγών πιττών σόγιας στις οποίες μπορεί να δοθεί αυτή η προτιμησιακή χρηματοδότηση, δηλαδή 7 %. Το ποσό της επιδότησης, σύμφωνα με τον υπολογισμό αυτό, ανέρχεται σε 7,66 % της αξίας fob των εξαγωγών.

5.6. Η Επιτροπή, εντούτοις, παρατήρησε ότι το ανακοινωθέν αριθ. 60 της 14ης Σεπτεμβρίου 1983 του τμήματος εξωτερικού εμπορίου της Banco do Brasil (CACEX) απέκλεισε, μετά την ημερομηνία αυτή, τις εξαγωγές πιττών σόγιας από την προτιμησιακή αυτή χρηματοδότηση.

Επίσης, η απόφαση αριθ. 882 της 21ης Δεκεμβρίου 1983, από το πεδίο εφαρμογής της οποίας αποκλείονται ήδη οι πίττες σόγιας, καταργεί και αντικαθιστά από τις 2 Ιανουαρίου 1984 την απόφαση αριθ. 674 και προβλέπει ότι το επιτόκιο των δανείων που χορηγούνται με τον τρόπο αυτό ευθυγραμμίζεται στο εξής με το επιτόκιο των ΕΟΔΤ αυξημένο κατά 3 %.

Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι από τις 14 Σεπτεμβρίου 1983 οι παραγωγοί πιττών σόγιας δεν έχουν πάρει νέες επιδοτήσεις βάσει των παραπάνω αποφάσεων και πρέπει, από την ημερομηνία αυτή, να καταφεύγουν στα συνήθη εμπορικά δάνεια.

5.7. Συνοπτικά, οι εξαγωγές πιττών σόγιας πήραν, το 1983, μέσω των προτιμησιακών χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται, βάσει της απόφασης αριθ. 674, επιχορήγηση που ανέρχεται σε 7,66 % της αξίας τους fob. Εντούτοις, από τις 14 Σεπτεμβρίου 1983, δεν χορηγήθηκε κανένα νέο προτιμησιακό δάνειο του είδους αυτού στους εξαγωγείς πιττών σόγιας.

6. *Φορολογικά πλεονεκτήματα για τις πράξεις του χρηματιστηρίου με προθεσμία στις ξένες αγορές*

6.1. Στην καταγγελία της, η κοινοτική βιομηχανία ισχυρίζεται ότι, βάσει του νομοθετικού διατάγατος αριθ. 1418 της 3ης Σεπτεμβρίου 1975, η βραζιλιανή κυβέρνηση απαλλάσσει από το φόρο εισοδήματος τα κέρδη που πραγματοποιούν οι έμποροι σόγιας και που αναφέρονται στις πράξεις του χρηματιστηρίου με προθεσμία, τις λεγόμενες πράξεις «hedging», στις ξένες αγορές.

6.2. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι εταιρείες εξαγωγής μπορούν να πάρουν άδεια από την Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλίας να προβούν σε πράξεις «hedging» στις ξένες αγορές. Βάσει του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 1418 της 3ης Σεπτεμβρίου 1975, οι εταιρείες μπορούν να αφαιρέσουν από το εισόδημά τους, φορολογούμενο κατά 30 % το 1983, τα κέρδη που πραγματοποιούνται από τις πράξεις «hedging».

Η Portaria αριθ. 18 της 12ης Ιανουαρίου 1979 του βραζιλιανού Υπουργείου Οικονομικών διευκρινίζει ότι το κέρδος που μπορεί να απαλλαγεί από το φόρο εισοδήματος είναι το ετήσιο υπόλοιπο που επαναπατρίζεται στη Βραζιλία.

Από τους ελέγχους που πραγματοποίησε η Επιτροπή προκύπτει ότι οι παραγωγοί που πραγματοποιούν την έκθλιψη της σόγιας και ασχολούνται αποκλειστικά με την εσωτερική αγορά δεν μπορούν να προβούν σε πράξεις «hedging» στις ξένες αγορές και δεν έχουν τα φορολογικά πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω. Υπό τις συνθήκες αυτές, η απαλλαγή από το φόρο των κερδών που πραγματοποιούνται με τις πράξεις «hedging» και επαναπατρίζονται στη Βραζιλία από τους εξαγωγείς, αποτελεί επιδότηση εξαγωγής.

6.3. Προκειμένου να υπολογίσει την επιδότηση αυτή, η Επιτροπή βασίστηκε στο κέρδος, όπως καθορίζεται στην αναφερόμενη Portaria αριθ. 18, που πραγματοποιήθηκε στη διάρκεια του φορολογικού έτους 1982, διότι αποτελεί τη βάση υπολογισμού του φόρου το 1983, κατά την περίοδο δηλαδή της έρευνας. Η επιδότηση υπολογίστηκε πολλαπλασιάζοντας το κέρδος αυτό με το φορολογικό συντελεστή, δηλαδή 30 %, και διαιρώντας το αποτέλεσμα με την αξία των εξαγωγών που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια του φορολογικού έτους 1983. Η μέση σταθμισμένη επιδότηση που υπολογίζεται με τον τρόπο αυτό για τους οκτώ εξαγωγείς, στους οποίους αναφερόταν η έρευνα, ανέρχεται σε 0,09 % της αξίας fob των εξαγωγών.

7. *Προτιμησιακή χρηματοδότηση της αποθήκευσης των σπερμάτων σόγιας*

7.1. Η κοινοτική βιομηχανία ισχυρίζεται ότι η βραζιλιανή κυβέρνηση χορηγεί στους παραγωγούς που πραγματοποιούν την έκθλιψη της σόγιας χρηματοδοτήσεις με προτιμησιακό επιτόκιο για την αποθήκευση των σπερμάτων.

7.2. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι χρηματοδοτήσεις αυτές χορηγήθηκαν πράγματι, και ότι τα πραγματικά περιστατικά του ισχυρισμού της FEDIOL είναι βάσιμα. Τα δάνεια της ομοσπονδιακής κυβέρ-

νησης (EGF) χορηγούνται στους γεωργούς, τους συνεταιρισμούς και τις βιομηχανίες για χρηματοδότηση της παρασκευής, και κυρίως της αποθήκευσης 27 βασικών γεωργικών προϊόντων. Ο στόχος του προγράμματος αυτού είναι να προωθήσει την τακτική διάθεση των εν λόγω προϊόντων σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Τα δάνεια, διάρκειας 180 ημερών, χορηγήθηκαν το 1983 με επιτόκιο 45 %, που αποτελεί προτιμησιακό επιτόκιο εφόσον είναι κατώτερο τόσο από το χρηματικό κόστος για το βραζιλιανό δημόσιο όσο και από τα επιτόκια που υπάρχουν κατά κανόνα στην αγορά.

7.3. Δεδομένου ότι η εν λόγω πρακτική δεν αποτελεί επιδότηση εξαγωγής, τίθεται το ζήτημα κατά πόσο πρόκειται για άλλου είδους επιδότηση, η οποία ονομάζεται γενικά εσωτερική επιδότηση. Σχετικά, πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένα κριτήρια.

Τα μέρη που ασκούν την καταγγελία υποστηρίζουν ότι η εν λόγω πρακτική αποτελεί επιδότηση στην παραγωγή πιττών σόγιας. Η Επιτροπή επισημαίνει, εντούτοις, ότι η πρακτική αυτή δεν προορίζεται για τη χρηματοδότηση της έκθλιψης της σόγιας αλλά για τη χρηματοδότηση της παρασκευής και της αποθήκευσης των σπερμάτων της. Ως εκ τούτου, μπορεί να γεννηθεί το ερώτημα αν η ενίσχυση αυτή χορηγείται για την παραγωγή των πιττών σόγιας ή μάλλον για ένα προηγούμενο στάδιο.

Εντούτοις, ακόμη και αν το πρόγραμμα EGF μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ενίσχυση παραγωγής, δεν θα προέκυπτε αυτόματα σαν συνέπεια ότι αποτελεί επιδότηση η οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αντισταθμιστικού δασμού, διότι, στην περίπτωση εσωτερικής επιδότησης, είναι απαραίτητο η επιδότηση αυτή να μη διατίθεται κατά τρόπο γενικό.

Πράγματι, η οικονομική παρέμβαση του κράτους υπήρξε πάντα ένα από τα βασικά μέσα οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής. Στο μέτρο που τα αποτελέσματα μιας τέτοιας παρέμβασης είναι γενικά, δεν υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο. Έτσι, μέτρα που θεωρούνται γενικά ότι λαμβάνονται προς το δημόσιο συμφέρον, όπως η δημιουργία ή η βελτίωση εθνικών συστημάτων υποδομής, παιδείας, δημόσιας υγείας ή μεταφορών δεν έχουν τέτοιες συνέπειες στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η στρέβλωση του ανταγωνισμού προϋποθέτει ύπαρξη διάκρισης μεταξύ εκείνων που επωφελούνται από παρόμοια συστήματα. Στην περίπτωση των επιδοτήσεων εξαγωγής, η διάκριση γίνεται μεταξύ της παραγωγής που προορίζεται για την εσωτερική αγορά και εκείνης που προορίζεται για εξαγωγή. Αντίθετα, οι εγχώριες επιδοτήσεις χαρακτηρίζονται από το γεγονός ότι η χορήγησή τους αποσκοπεί στην παροχή πλεονεκτήματος σε ορισμένες επιχειρήσεις.

Οι συνέπειες των μέτρων γενικής εφαρμογής στο διεθνές εμπόριο είναι δύσκολο αν όχι αδύνατο να προσδιοριστούν, διότι υπάρχει τάση να μετριάζονται ή να αντισταθμίζονται από άλλους μακροοικονομικούς παράγοντες, όπως, για παράδειγμα, η διακύμανση των τιμών συναλλάγματος ή της φορολογίας που επηρεάζονται από τα εν λόγω μέτρα. Εν πάση περιπτώσει, ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου γενικής εφαρμογής σαν επιδότησης θα ήταν παράλογος, διότι, αγνοώντας ότι η πολιτική όλων των σύγχρονων κρατών περιλαμβάνει, σε διάφορους βαθμούς, οικονομικές παρεμβάσεις του κράτους, θα σήμαινε επέκταση του πεδίου εφαρμογής των αντισταθμιστικών δασμών σε μεγάλους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

7.4. Η κοινοτική βιομηχανία υποστηρίζει ότι τα εν λόγω 27 βασικά προϊόντα υπάγονται σ' έναν ειδικό οικονομικό τομέα.

7.5. Η βραζιλιανή κυβέρνηση τόνισε ότι το πρόγραμμα EGF δεν προορίζεται ειδικά για τον τομέα της σόγιας, αλλά ότι αφορά, χωρίς διάκριση, ένα σύνολο από 27 βασικά γεωργικά προϊόντα.

7.6. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το πρόγραμμα EFG δεν καλύπτει όλα τα βασικά γεωργικά προϊόντα. Εντούτοις, παρατήρησε ότι τα βασικά γεωργικά προϊόντα που δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των 27 προϊόντων που καλύπτει το πρόγραμμα EFG δεν μπορούν να επωφεληθούν από τις ενισχύσεις αυτές παρασκευής και αποθήκευσης, είτε λόγω της φύσης τους είτε λόγω της ύπαρξης ειδικών μέτρων οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής, είτε ακόμη λόγω του πολύ περιορισμένου όγκου της παραγωγής τους ή της εξαγωγής τους.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρόγραμμα EGF πρέπει να θωρηθεί σαν καθεστώς γενικής εφαρμογής, εφόσον όλα τα βασικά γεωργικά προϊόντα στα οποία χορηγούνται αυτές οι ενισχύσεις αποθήκευσης μπορούν να επωφεληθούν απ' αυτό.

Συμπερασματικά, η Επιτροπή κρίνει ότι η χορήγηση χρηματοδοτήσεων με ενιαίο επιτόκιο για την παρασκευή και την αποθήκευση των 27 εν λόγω προϊόντων δεν αποτελεί εσωτερική επιδότηση η οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αντισταθμιστικού δασμού, εφόσον οι χρηματοδοτήσεις αυτές χορηγούνται κατά γενικό τρόπο.

8. *Προτιμησιακή χρηματοδότηση των εισαγωγών σπερμάτων σόγιας*

8.1 Η FEDIOL ισχυρίζεται ότι η βραζιλιανή κυβέρνηση χορηγεί στη βιομηχανία έκθλιψης της σόγιας δάνεια με προτιμησιακό επιτόκιο που αποσκοπούν στη χρηματοδότηση των εισαγωγών σπερμάτων. Η FEDIOL τονίζει ότι οι προτιμησιακές αυτές χρημα-

τοδοτήσεις έχουν σαν αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος παραγωγής εκείνων που ασχολούνται με την έκθλιψη της σόγιας και να γίνονται έτσι περισσότερο ανταγωνιστικές οι βραζιλιανές εξαγωγές πιττών σόγιας.

8.2. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Banco do Brasil είχε πράγματι καταρτίσει πρόγραμμα χρηματοδότησης των εισαγωγών προϊόντων που συνδέονται με τις λεγόμενες πράξεις «drawback», με δάνεια των οποίων το ετήσιο επιτόκιο ανερχόταν σε 54 %.

Η βραζιλιανή κυβέρνηση απέδειξε, εντούτοις, ότι οι τελευταίες χρηματοδοτήσεις για τις εισαγωγές σπερμάτων σόγιας χορηγήθηκαν τον Αύγουστο του 1982, δηλαδή πριν από την έναρξη της περιόδου έρευνας. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι με την εγκύκλιο Camio αριθ. 2436 της 23ης Νοεμβρίου 1982 της Banco do Brasil τέθηκε τέρμα από την ημερομηνία αυτή σ' αυτό το είδος χρηματοδότησης.

Φαίνεται, ως εκ τούτου, ότι ούτε στη διάρκεια της περιόδου έρευνας ούτε σήμερα δεν έχει εφαρμοστεί η πρακτική την οποία ισχυρίζεται η FEDIOL.

9. *Προτιμησιακή χρηματοδότηση των εξαγωγών με το πρόγραμμα (Proex)*

9.1. Η FEDIOL ισχυρίζεται ότι η βραζιλιανή κυβέρνηση χορηγεί στη βιομηχανία έκθλιψης της σόγιας χρηματοδοτήσεις με προτιμησιακό επιτόκιο βάσει του προγράμματος ενίσχυσης της ανάπτυξης των εξαγωγών «PROEX» της Εθνικής Τράπεζας Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης.

9.2. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, αντίθετα με όσα ισχυρίζεται η FEDIOL, η σόγια δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των προϊόντων που μπορούν να επωφεληθούν από τις ενισχύσεις που προβλέπει το πρόγραμμα «PROEX».

10. *Προτιμησιακή χρηματοδότηση των εξαγωγών ελαίου σόγιας*

10.1. Η FEDIOL ισχυρίζεται ότι οι βραζιλιανές εταιρείες εξαγωγής παίρνουν, βάσει της απόφασης αριθ. 643 της 22ας Οκτωβρίου 1980 της Κεντρικής Τράπεζας της Βραζιλίας, προτιμησιακές χρηματοδοτήσεις για τις εξαγωγές ελαίου σόγιας. Οι εξαγωγές πιττών σόγιας επωφελούνται έμμεσα από τις χρηματοδοτήσεις αυτές, διότι οι πίττες και το έλαιο σόγιας είναι αλληλένδετα προϊόντα που προέρχονται συγχρόνως από την μεταποίηση της ίδιας πρώτης ύλης, των σπερμάτων.

10.2. Από τον έλεγχο της Επιτροπής προέκυψε ότι η απόφαση αριθ. 643 προέβλεψε πράγματι τη χορήγηση δανείου σε εμπορικές επιχειρήσεις εξαγωγής, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η αγορά προϊόντων που προορίζονται για εξαγωγή, μεταξύ των οποίων και το έλαιο σόγιας. Το 1983, τα ετήσια επιτόκια των χρηματοδοτήσεων αυτών κυμαινόταν μεταξύ 40 και 60 %, προτιμησιακά επιτόκια, εφόσον είναι κατώτερα τόσο από το κόστος του χρήματος για το βραζιλιανό δημόσιο όσο και από τα επιτόκια που δίνονται κατά κανόνα στην αγορά. Κάθε χρηματοδότηση που δόθηκε σχετιζόταν με μία συγκεκριμένη σύμβαση εξαγωγής. Η Επιτροπή διαπίστωσε, επίσης, ότι το εν λόγω κείμενο είχε αντικατασταθεί από τις 2 Ιανουαρίου 1984 με την απόφαση αριθ. 883 της 21ης Δεκεμβρίου 1983, η οποία προβλέπει ευθυγράμμιση του επιτοκίου της χρηματοδότησης με εκείνο των ΕΟΔΤ με προσαύξηση ενός περιθωρίου 3 % και η οποία δεν παρέχει, επομένως, πια πλεονεκτήματα στους εξαγωγείς ελαίου.

10.3. Εντούτοις, ενώ είναι προφανές ότι το έλαιο και οι πίττες σόγιας είναι προϊόντα στενά συνδεδεμένα στο επίπεδο της παραγωγής, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο στόχος που επιδιώκεται με τη χορήγηση του εν λόγω πλεονεκτήματος συνίσταται στην προώθηση της εξαγωγής ελαίου σόγιας. Επιπλέον, προϋπόθεση για τη χορήγηση είναι ρητά η εξαγόμενη ποσότητα ελαίου. Πρόκειται, επομένως, σαφώς για επιδότηση που αφορά ειδικά την εξαγωγή του ελαίου. Οπωσδήποτε, η τιμή των πιττών που εξάγονται θα μπορούσε να επηρεάζεται έμμεσα από την επιδότηση που χορηγείται στην εξαγωγή του ελαίου. Αλλά ανάλογες δυνατότητες έμμεσης επιρροής υπάρχουν για κάθε παραγωγό του οποίου οι εξαγωγές δεν περιορίζονται σε ένα μόνο προϊόν, από τη στιγμή που επιχορηγείται μόνο ένα από τα προϊόντα αυτά. Εντούτοις, η απόδειξη και η εκτίμηση μιας τέτοιας επιρροής είναι γενικά αδύνατη. Εν πάση περιπτώσει, η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην προκειμένη περίπτωση δεν έδωσε την παραμικρή ένδειξη που να επιτρέπει απόδειξη τέτοιας επιρροής.

10.4. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι προτιμησιακές χρηματοδοτήσεις που χορηγήθηκαν το 1983, βάσει της απόφασης αριθ. 643 για την εξαγωγή ελαίου σόγιας, δεν θεωρούνται επιδότηση εξαγωγής των πιττών σόγιας.

11. *Απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των κερδών που πραγματοποιούνται από τις εξαγωγές ελαίου σόγιας*

11.1. Η FEDIOL ισχυρίζεται ότι το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 1598 της 26ης Δεκεμβρίου 1977 απαλλάσσει από το φόρο εισοδήματος τα κέρδη που πραγματοποιούνται κατά την εξαγωγή ελαίου σόγιας. Σύμφωνα με τη FEDIOL, το πλεονέκτημα που προκύπτει από την απαλλαγή αυτή αποτελεί ενίσχυση για την έκθλιψη της σόγιας και επιδότηση για την εξαγωγή πιττών.

11.2. Η βραζιλιανή κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι η εν λόγω φορολογική απαλλαγή αφορούσε αποκλειστικά το έλαιο σόγιας.

11.3. Είναι δυνατόν η πρακτική αυτή να αποτελεί επιδότηση για την εξαγωγή ελαίου σόγιας. Εντούτοις, για τους λόγους που εκτίθενται στο σημείο 10.3, η Επιτροπή θεωρεί ότι το πλεονέκτημα αυτό, το οποίο περιορίζεται σαφώς στην εξαγωγή ελαίου, δεν αποτελεί επιδότηση για την εξαγωγή πιττών.

12. *Διαφορετικοί φόροι για την εξαγωγή προϊόντων σόγιας*

12.1. Η FEDIOL προβάλλει το επιχείρημα ότι οι συντελεστές του φόρου κυκλοφορίας των εμπορευμάτων που ισχύουν για την εξαγωγή των προϊόντων σόγιας είναι 13 % για τα σπέρματα, 11,1 % για τις πίττες και 8 % για το έλαιο, καθώς και ότι οι διαφορές αυτές αποτελούν επιδότηση στην εξαγωγή πιττών σόγιας. Η κοινοτική βιομηχανία ισχυρίζεται, πράγματι, ότι οι παραπάνω φόροι έχουν σαν αποτέλεσμα να περιορίζεται η εξαγωγή των σπερμάτων και να εξασφαλίζει έτσι η βραζιλιανή βιομηχανία έκθλιψης της σόγιας φτηνό εφοδιασμό σε πρώτες ύλες. Σύμφωνα με τη FEDIOL, η βιομηχανία αυτή έχει έτσι ένα πλεονέκτημα από άποψη τιμής κόστους που μπορεί να εκμεταλλευτεί κατά την εξαγωγή των πιττών σόγιας προς την Κοινότητα. Η κοινοτική βιομηχανία ισχυρίζεται, επίσης, ότι η φορολογία των πιττών με χαμηλότερο συντελεστή σε σχέση με τα σπέρματα αποτελεί επιπλέον πλεονέκτημα για τους βραζιλιανούς εξαγωγείς.

12.2. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι παραπάνω φόροι ίσχυσαν πράγματι στη διάρκεια της περιόδου έρευνας και ότι τα πραγματικά περιστατικά του ισχυρισμού της FEDIOL ήταν ακριβή.

12.3. Η Επιτροπή έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η επιβολή ή η κατάργηση από δημόσια αρχή ενός μειονεκτήματος που αναφέρεται στο εξωτερικό εμπόριο —κυρίως υπό τη μορφή φόρων ή περιορισμών στην εξαγωγή— μπορεί να επηρεάσει τον ανταγωνισμό ή το εμπόριο για το εν λόγω προϊόν ή τα παράγωγα ή τα ενδιάμεσα προϊόντα.

Δεν είναι, εντούτοις, δυνατό να χαρακτηριστεί σαν επιδότηση, σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς διεθνείς κανόνες, οποιαδήποτε μορφή κρατικής παρέμβασης αποκλειστικά λόγω του πραγματικού ή δυνητικού αποτελέσματος που έχει στον ανταγωνισμό ή το εμπόριο, με κίνδυνο να παραγνωριστεί η διάκριση που γίνεται στην GATT μεταξύ, αφενός, των επιδοτήσεων και, αφετέρου, των άλλων μέτρων που μπορούν να έχουν επίπτωση στον ανταγωνισμό ή το εμπόριο. Η σημασία της διάκρισης αυτής έγκειται στο γεγονός ότι ενώ το άρθρο VI της Γενικής Συμφωνίας επιτρέπει στους συμβαλλόμενους να παίρνουν μονομερώς ορισμένα μέτρα απέναντι σε σαφώς καθορισμένες πρακτικές, δεν το επιτρέπει όσον αφορά άλλες πρακτικές, ακόμη και αν οι τελευταίες —για παράδειγμα ποσοτικοί περιορισμοί ή φόροι εισαγωγής ή εξαγωγής— μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή του εμπορίου.

Πράγματι, στο διεθνές εμπόριο, η επιδότηση χαρατκηρίζεται, πριν από οτιδήποτε άλλο, από οικονομική συνεισφορά των δημοσίων αρχών. Αυτό προκύπτει συγκεκριμένα από το στοιχείο l) του ενδεικτικού καταλόγου του κώδικα επιδοτήσεων.

Ο κατάλογος αυτός, που προσαρτάται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2176/84, αναφέρει σαφώς ότι αναγκαία προϋπόθεση για την ύπαρξη οποιασδήποτε επιδότησης είναι η επιβάρυνση του δημοσίου. Η εξομοίωση με επιδότηση άλλων πρακτικών εκτός από εκείνες που συνεπάγονται επιβάρυνση για το δημόσιο θα ήταν καταχρηστική. Πράγματι, θα οδηγούσε, τελικά, στο να χαρακτηρίζεται σαν επιδότηση κάθε πρακτική παρέμβαση στην οικονομία, είτε στον φορολογικό τομέα είτε και νομοθετικά, με την καθιέρωση, για παράδειγμα, ελέγχου των τιμών ή κανόνων σχετικά με τη μόλυνση.

12.4. Από τις διατάξεις της GATT και από την κοινοτική νομοθεσία, στην προκειμένη περίπτωση το παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2176/84, προκύπτει σαφώς ότι η έννοια της επιβάρυνσης για το δημόσιο περιλαμβάνει την παραίτηση των δημόσιων αρχών από φόρους ή άλλα τέλη που οφείλει ένας φορολογούμενος. Η Επιτροπή επισημαίνει, εντούτοις, ότι η κατάσταση που εξετάζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συνεπάγεται καμία τέτοια παραίτηση αλλά μάλλον τη μη δημιουργία νέας φορολογικής υποχρέωσης. Έτσι, το να χαρακτηρίζεται γενικά σαν επιδότηση οποιαδήποτε παρόμοια μη δημιουργία υποχρέωσης, θα ισοδυναμούσε με το να θεωρείται το ίδιο γεγονός της φορολόγησης από μία δημόσια αρχή ορισμένων προσώπων ή προϊόντων και η μη φορολόγηση άλλων να θεωρηθεί σαν οικονομική συνεισφορά υπέρ αυτών των τελευταίων.

12.5. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η φορολόγηση των διαφόρων προϊόντων της σόγιας με διαφορετικούς συντελεστές δεν αποτελεί επιβάρυνση του δημοσίου της χώρας στην οποία αναφέρεται η παρούσα διαδικασία και δεν πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί σαν επιδότηση.

Τελικά, η στρέβλωση την οποία καταγγέλει η κοινοτική βιομηχανία δεν προέρχεται από τη χορήγηση επιδότησης για την εξαγωγή του μεταποιημένου προϊόντος, δηλαδή των πιττών σόγιας, αλλά μάλλον από την είσπραξη ενός φόρου με συντελεστή υψηλότερο κατά την εξαγωγή του βασικού προϊόντος, στην προκειμένη περίπτωση σπερμάτων. Αλλά από την ίδια τη φύση η είσπραξη αυτή δεν αποτελεί οικονομική συνεισφορά του δημοσίου.

13. *Εμπόδια στην εξαγωγή σπερμάτων σόγιας*

13.1. Η κοινοτική βιομηχανία ισχυρίζεται ότι Βραζιλία επιβάλλει περιορισμούς στην εξαγωγή των σπερμάτων σόγιας. Ο περιορισμός αυτός κατά την εξαγωγή της πρώτης ύλης θα είχε σαν αποτέλεσμα, σύμφωνα με τη FEDIOL, να διατηρηθεί η τιμή των

σπερμάτων στην εγχώρια αγορά σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο από τις τιμές της παγκόσμιας αγοράς, πράγμα που παρείχε στους βραζιλιανούς παραγωγούς σόγιας ένα πλεονέκτημα, από άποψη τιμής κόστους, το οποίο θα προρούσαν να εκμεταλλευτούν κατά την εξαγωγή των πιττών σόγιας προς την Κοινότητα.

13.2. Η βραζιλιανή κυβέρνηση υπογράμμισε ότι μέχρι τις 6 Σεπτεμβρίου 1983, δηλαδή για μεγάλο μέρος της περιόδου έρευνας, δεν υπήρχε υποχρέωση να δηλώνονται οι εξαγωγές των προϊόντων σόγιας στο τμήμα εξωτερικού εμπορίου της Banco do Brasil. Απέδειξε, επίσης, ότι η υποχρέωση αυτή, η οποία καθιερώθηκε μετά την παραπάνω ημερομηνία, ισχύει όχι μόνο για τα σπέρματα αλλά και για τις πίττες και για το έλαιο σόγιας. Τέλος, παρατήρησε ότι αυτή η διαδικασία δήλωσης των εξαγωγών αποσκοπούσε σε έλεγχο των τιμών εξαγωγής και σε αποτροπή ενδεχομένων κερδοσκοπιών αντίθετων προς τα εθνικά συμφέροντα και ότι δεν αποτελούσε, κατά κανένα τρόπο, περιορισμό των εξαγωγών.

13.3. Χωρίς να αποφαίνεται σχετικά με τις παρατηρήσεις που αναφέρονται στο σημείο 13.2, η Επιτροπή θεωρεί, για τους λόγους που εκθέτει στο σημείο 12, ότι ενδεχόμενος περιορισμός του είδους αυτού δεν αποτελεί επιδότηση που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αντισταθμιστικών δασμών. Τελικά, είναι αδύνατο να προσδιοριστεί κατά πόσο οι περιορισμοί στις εξαγωγές σπερμάτων σόγιας οδηγούν σε μείωση της τιμής των τελευταίων, από την οποία επωφελούνται οι παραγωγοί έκθλιψης της σόγιας. Πράγματι, η διαμόρφωση της τιμής αυτής επηρεάζεται κατά περίπλοκο τρόπο, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, από τις αλληλεπιδράσεις της προσφοράς και της ζήτησης και από τις ελαστικότητές τους.

14. *Εξουδετέρωση των επιδοτήσεων από τους φόρους κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και τους φόρους εξαγωγής*

14.1. Η βραζιλιανή κυβέρνηση προέβαλε το επιχείρημα ότι το 1983 στις εξαγωγές πιττών σόγιας επιβαλλόταν ο φόρος κυκλοφορίας εμπορευμάτων με συντελεστή 11,1 % και φόροι εξαγωγής με συντελεστή 30 %. Ο συντελεστής των τελευταίων αυτών φόρων στη συνέχεια μειώθηκε προοδευτικά και οι φόροι καταργήθηκαν την 1η Απριλίου 1984. Η βραζιλιανή κυβέρνηση ζήτησε, ως εκ τούτου, από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τα στοιχεία αυτά κατά τον υπολογισμό της επιδότησης, καθώς και ότι θεωρεί ότι οι φόροι κυκλοφορίας εμπορευμάτων και οι φόροι εξαγωγής που επιβάλλονται στις πίττες σόγιας εξουδετέρωσαν, το 1983, τις ενδεχόμενες επιδοτήσεις εξαγωγής των προϊόντων αυτών.

14.2. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η αύξηση του φόρου κυκλοφορίας εμπορευμάτων που επιβάλλεται στις εξαγωγές πιττών από 5 σε 11,1 % του φόρου κυκλοφοράς εμπορευμάτων αποφασίστηκε από τη βραζιλιανή κυβέρνηση στη διάρκεια της διαδικασίας αντεπιδοτήσεων που κίνησε η Επιτροπή το 1977 (1), κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι συνέπειες της προτιμησιακής μεταχείρισης που είχαν μέχρι τότε οι πίττες σόγιας σε σχέση με την πρώτη ύλη, δηλαδή τα σπέρματα. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ της αύξησης αυτής του συντελεστή του φόρου κυκλοφορίας εμπορευμάτων για τις πίττες σόγιας το 1977 και των πρακτικών επιδότησης που εξετάζονται στην παρούσα διαδικασία αντεπιδοτήσεων και που αναφέρονται στο 1983.

Όσον αφορά τους φόρους εξαγωγής, η Επιτροπή θεωρεί ότι η σχέση μεταξύ αυτών των τελευταίων και των επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν το 1983 είναι επίσης ανύπαρκτη. Οι φόροι αυτοί καθιερώθηκαν πράγματι μετά από τη μεγάλη υποτίμηση του cruzeiro τον Φεβρουάριο του 1983. Οι βραζιλιανές αρχές αναγνώρισαν ότι, χωρίς την επιβολή των φόρων αυτών, η υποτίμηση θα είχε δώσει στους εξαγωγείς την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν έκτακτα κέρδη από τις εξαγωγές, πράγμα που θα είχε κατά πάσα πιθανότητα οδηγήσει σε μείωση της εσωτερικής προσφοράς καθώς και σε αύξηση των εγχώριων τιμών.

14.3. Λόγω των παραπάνω εκτιμήσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι ούτε η επιβολή του φόρου κυκλοφορίας εμπορευμάτων ούτε των φόρων εξαγωγής των πιττών σόγιας δεν προορίζονται ειδικά για εξουδετέρωση των επιδοτήσεων στις οποίες αναφέρεται η παρούσα διαδικασία και ότι, κατά συνέπεια, βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 4 στοιχείο β) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2176/84, τα στοιχεία αυτά δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό της επιδότησης.

15. *Σύνολο των επιδοτήσεων*

Συνοπτικά, η Επιτροπή προσδιόρισε ότι στη διάρκεια της περιόδου έρευνας οι βραζιλιανές εξαγωγές πιττών σόγιας πήραν επιδοτήσεις μέσω προτιμησιακών χρηματοδοτήσεων καθώς και φορολογικά πλεονεκτήματα σχετικά με τις πράξεις χρηματιστηρίου επί προθεσμία στις ξένες αγορές. Το συνολικό ποσό των επιδοτήσεων που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αντισταθμιστικού δασμού ανέρχεται σε 7,75 % της τιμής fob των εξαγωγών, δηλαδή 7,27 % τη τιμής cif σε ευρωπαϊκό λιμάνι.

Γ. **Ζημία**

16. Όσον αφορά τη ζημία που προκλήθηκε από τις εισαγωγές στις οποίες δόθηκαν επιδοτήσεις, από τα αποδεικτικά στοιχεία που διαθέτει η Επιτροπή προκύπτει ότι οι εισαγωγές πιττών σόγιας κατα-

(1) ΕΕ αριθ. C 298 της 10. 12. 1977, σ. 2.

γωγής Βραζιλίας αυξήθηκαν σημαντικά, από 3 225 χιλιάδες τόνους το 1980 σε 4 242 χιλιάδες τόνους το 1983.

Το μερίδιο αγοράς που κατέχουν οι εισαγωγές στην Κοινότητα αυξήθηκε επίσης από 20,9 % το 1980 σε 26,9 % το 1983.

Πρέπει να σημειωθεί, επίσης, ότι οι βραζιλιανές εισαγωγές πιττών σόγιας στην ΕΟΚ έχουν εποχιακό χαρακτήρα που χαρακτηρίζεται από αύξηση των παραδόσεων από τον Μάρτιο έως τον Σεπτέμβριο, ενώ στη συνέχεια ακολουθεί μία φθίνουσα κίνηση μέχρι τις αρχές του επόμενου έτους.

17. Όσον αφορά τις τιμές, η Επιτροπή δεν πήρε κανένα σημαντικό ενημερωτικό στοιχείο από τους εισαγωγείς με τους οποίους ήλθε σε επαφή. Επίσης, η βραζιλιανή κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι οι βραζιλιανοί εξαγωγείς στους οποίους είχε σταλεί το ερωτηματολόγιο της Επιτροπής δεν διέθεταν κανένα στοιχείο σχετικά με τις τιμές των εξαγωγών τους προς την ΕΟΚ, οι οποίες πραγματοποιούνται με βάση fob Βραζιλίας. Εντούτοις, η Επιτροπή πήρε από άλλες έγκυρες πηγές λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δηλώσεις τιμών των βραζιλιακών και ευρωπαϊκών πιττών σόγιας στην αγορά του Ρόττερνταμ. Οι πληροφορίες αυτές δείχνουν ότι υπάρχει σημαντική απόκλιση ανάμεσα στις κοινοτικές προσφορές πιττών σόγιας και στις προσφορές που αναφέρονται στις πίττες σόγιας καταγωγής Βραζιλίας, οι οποίες πωλούνται σε χαμηλότερες τιμές. Το μέγεθος της απόκλισης αυτής είναι ιδιαίτερα μεγάλο μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου, περίοδο κατά την οποία η βραζιλιανή προσφορά είναι συγχρόνως η πιο άφθονη και η πιο ανταγωνιστική.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι υπάρχουν διαφορές φυσικών χαρακτηριστικών, όρων πώλησης και εμπορικού σταδίου μεταξύ των βραζιλιανών και ευρωπαϊκών πιττών σόγιας. Οι ευρωπαϊκές πίττες σόγιας έχουν, κατά κανόνα, χαμηλότερη περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες και σε κυτταρίνη από τις αντίστοιχες βραζιλιανές. Οι βραζιλιανές εξαγωγές πρέπει να πληρώνονται κατά μέσο όρο 15 μέρες πριν από την παράδοση, ενώ οι ευρωπαϊκές πωλήσεις είναι πληρωτέες κατά την παράδοση. Τέλος, οι τιμές των βραζιλιανών πιττών δηλώνονται με βάση cif Ρόττερνταμ, ενώ οι τιμές των αντίστοιχων ευρωπαϊκών δηλώνονται με βάση fob στην έξοδο εργοστασίου.

Η Επιτροπή υπολόγισε ότι για να ληφθούν υπόψη όλες οι παραπάνω διαφορές χρειάζεται να γίνουν οι εξής προσαρμογές: — 8,98 $ (φυσικά χαρακτηριστικά), + 1 $ (όροι πώλησης) και + 2,44 $ (εμπορικό στάδιο), δηλαδή συνολικά 5,54 $ ανά τόνο. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι τιμές των βραζιλιανών πιττών που δηλώνονται θα έπρεπε να είναι, ανεξάρτητα από την περίοδο παράδοσης, ανώτερες κατά ένα ελάχιστο ποσό 5,54 $ ανά τόνο από εκείνες των ευρωπαϊκών πιττών. Εντούτοις, η εξέταση που πραγματοποίησε η Επιτροπή δείχνει ότι οι τιμές που δηλώθηκαν ήταν σημαντικά κατώτερες, ενώ η διαφορά έφθανε ορισμένες φορές ακόμα και 20 $ ανά τόνο μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου.

18. Η κοινοτική βιομηχανία για την οποία πρέπει να εκτιμηθεί η επίπτωση των εισαγωγών στις οποίες δόθηκαν επιδοτήσεις αποτελείται από τους ευρωπαίους παραγωγούς που ασχολούνται με την έκθλιψη των σπερμάτων σόγιας,

19. Η επίπτωση των εισαγωγών που πήραν επιδοτήσεις στη βιομηχανία αυτή εκφράζεται με διάφορους τρόπους.

20. Πολλοί κοινοτικοί παραγωγοί σημείωσαν το 1983 ανεπαρκή ποσοστά χρησιμοποίησης του παραγωγικού τους δυναμικού, κάτω από 70 % σε πολλές περιπτώσεις. Η Επιτροπή παρατήρησε, επίσης, ότι η χρησιμοποίηση του παραγωγικού δυναμικού πέφτει αισθητά από τον Μάρτιο μέχρι τον Σεπτέμβριο — Οκτώβριο και φθάνει μάλιστα σε ορισμένους παραγωγούς σε επίπεδα κάτω από 25 %.

21. Η κοινοτική βιομηχανία γνώρισε, στη διάρκεια της περιόδου έρευνας, ένα φαινόμενο μείωσης των περιθωρίων τριβής. Το φαινόμενο αυτό οξύνεται μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου — Οκτωβρίου, περίοδο κατά την οποία τα περιθώρια πέφτουν σε επίπεδα συχνά χαμηλότερα από 10 $ κατά τόνο εκθλιβομένων σπερμάτων και πολλές φορές είναι ακόμη και αρνητικά.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το επίπεδο των περιθωρίων αυτών είναι ανεπαρκές για να επιτρέψει στους ευρωπαίους παραγωγούς να καλύψουν το κόστος τους, το επίπεδο του οποίου επηρεάζεται από την ακατάλληλη χρησιμοποίηση του παραγωγικού δυναμικού. Τα οικονομικά αποτελέσματα των περισσότερων επιχειρήσεων επιδεινώθηκαν και ανάγκασαν ορισμένους παραγωγούς να εγκαταλείψουν οριστικά την έκθλιψη της σόγιας και να στραφούν σε άλλους ελαιώδεις σπόρους.

22. Όσον αφορά την απασχόληση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η ευρωπαϊκή βιομηχανία έκθλιψης της σόγιας, χωρίς μεγάλο εργατικό δυναμικό, σημείωσε εντούτοις μείωση της απασχόλησης μεταξύ 1980 και 1983.

23. Η Επιτροπή εξέτασε αν η ζημία είχε προκληθεί από άλλους παράγοντες, όπως, για παράδειγμα, η εξέλιξη της ζήτησης ή ο όγκος και η τιμή των άλλων εισαγωγών.

24. Η κατανάλωση πιττών σόγιας αυξήθηκε από το 1980 έως το 1983 από 15 405 σε 15 762 χιλιάδες τόνους, και επομένως παρέμεινε σταθερή.

25. Στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, οι εισαγωγές στην ΕΟΚ από όλες τις άλλες τρίτες χώρες, εκτός από τη Βραζιλία, αυξήθηκαν κατά 41,6 % και έφθασαν από 3 950 σε 5 591 χιλιάδες τόνους. Επειδή η

αύξηση ήταν σημαντική, η Επιτροπή προέβη σε προσεκτική μελέτη της τιμής αυτών των άλλων εισαγωγών, στις οποίες το μεγαλύτερο μέρος καταλαμβάνουν οι εισαγωγές πιττών καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Για να μπορέσει να συγκρίνει τις βορειοαμερικανικές, βραζιλιανές και ευρωπαϊκές τιμές που δηλώνονται, πήρε υπόψη της τις διαφορές σε περιεκτικότητα κυτταρίνης που υπάρχουν ανάμεσα στα διάφορα προϊόντα, δεδομένου ότι τα αμερικανικά προϊόντα, από την άποψη αυτή είναι κατώτερης ποιότητας. Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη ότι οι εισαγωγές βορειοαμερικανικών πιττών στην Κοινότητα πληρώνονται κατά μέσο όρο 15 μέρες πριν από την παράδοση και ότι οι τιμές τους δηλώνονται με βάση cif Ρόττερνταμ. Ως εκ τούτου, έγιναν προσαρμογές αντίστοιχα +5,54 $, +1 $ και +2,44 $ κατά τόνο για να επανέλθουν οι βορειοαμερικανικές τιμές σε επίπεδο ανάλογο με εκείνο των ευρωπαϊκών τιμών. Λόγω των προσαρμογών αυτών, φαίνεται ότι οι τιμές των βορειοαμερικανικών πιττών που δηλώνονται θα έπρεπε θεωρητικά να βρίσκονται σε επίπεδο 8,98 $ χαμηλότερο από το επίπεδο των τιμών των ευρωπαϊκών προϊόντων και, επομένως, σε συνάρτηση με τις εξελίξεις που αναφέρονται στο σημείο 17, κατά 14,52 $ χαμηλότερα από τις τιμές των βραζιλιανών πιττών. Η εξέταση που πραγματοποίησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής έδειξε ότι οι βραζιλιανές τιμές ήταν στην πραγματικότητα σχεδόν πάντα, στη διάρκεια της περιόδου έρευνας, χαμηλότερες όχι μόνο από τις τιμές των ευρωπαϊκών πιττών αλλά και των βορειοαμερικανικών.

26. Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, διαπίστωσε οριστικά ότι οι εισαγωγές πιττών σόγιας, καταγωγής Βραζιλίας, οι οποίες έχουν πάρει επιδοτήσεις, προκάλεσαν σημαντική ζημία στην κοινοτική βιομηχανία.

Δ. **Συμφέροντα της Κοινότητας**

27. Κατά την εξέταση των συμφερόντων της Κοινότητας, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το μέγεθος των επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου και τη ζημία που προέκυψε για την κοινοτικη βιομηχανία έκθλιψης της σόγιας. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι ενώ οι προτημισιακές χρηματοδοτήσεις πιττών σόγιας χορηγούντο κατά το μεγαλύτερο διάστημα της περιόδου έρευνας, η βραζιλιανή κυβέρνηση δεν χορηγεί πια τις παραπάνω χρηματοδοτήσεις, οι οποίες αποτελούν το σύνολο του ποσού της επιδότησης που διαπιστώθηκε και που αναστέλλει τα αίτια της προκύπτουσας ζημίας για την κοινοτική βιομηχανία έκθλιψης της σόγιας.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή κρίνει ότι το συμφέρον την Κοινότητας δεν απαιτεί πλέον την επιβολή ενός εξισωτικού δασμού με σκοπό την εξουδετέρωση των συνεπειών της επιδότησης η οποία έχει καταργηθεί επίσημα από μία ξένη κυβέρνηση. Από την άποψη αυτή, η περίπτωση της επιχορήγησης διαφέρει από εκείνη που παρουσιάζεται στις περιπτώσεις ντάμπινγκ, όπου λαμβάνονται υπόψη μόνο τα γεγονότα και τα στοιχεία κατά την υπό έρευνα περίοδο. Η επιχορήγηση δίδεται από μία κυβέρνηση και όχι από έναν εξαγωγέα, η δε επιβολή της ή η μη κατάργησή της εξαρτάται από παράγοντες διαφορετικούς από αυτούς του ενός εξαγωγέα. Ο κίνδυνος να έχουμε κατάργηση μιας επιχορήγησης κατά τη διάρκεια μιας έρευνας, και επαναφορά της μεταγενέστερα, δεν είναι ο ίδιος όπως η μεταγενέστερη επανεμφάνιση ντάμπινγκ το οποίο σταμάτησε κατά τη διάρκεια μιας έρευνας. Η διαφορά αυτή τελικά βρίσκει αντίκρυσμα στους σχετικούς διεθνείς κανόνες, οι οποίοι της διαχωρίζουν, από την άποψη αυτή, μεταξύ πράξης αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικής πράξης.

Ε. **Περάτωση της διαδικασίας**

28. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή κρίνει ότι η διαδικασία αντεπιδότησης που αφορά τις εισαγωγές πιττών σόγιας καταγωγής Βραζιλίας πρέπει να περατωθεί. Είναι προφανές ότι, στην περίπτωση που οι επιδοτήσεις που αναφέρονται στο σημείο 27 επαναλαμβάνονταν, η Επιτροπή θα έπαιρνε όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος κανονισμού, πριν δώσει συνέχεια σε μια πιθανή διαμαρτυρία των κοινοτικών παραγωγών. Καμία αντίθεση δεν διαπιστώθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή σχετικά με την άποψη αυτή,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Μοναδικό άρθρο

Η διαδικασία αντεπιδότησης που αφορά εισαγωγές πιττών σόγιας καταγωγής Βραζιλίας περατώνεται.

Βρυξέλλες, 16 Απριλίου 1985.

Για την Επιτροπή

Willy DE CLERCQ

Μέλος της Επιτροπής